

tutus perpetuis ibidem temporibus inviolabiliter observetur. Præterea quascunque possessiones, quæcunque bona idem locus in præsentiarum juste et canonice possidet aut in futurum concessione pontificum, largitione regum vel principum, oblatione fidelium, seu aliis justis modis, Deo propitio, poterit adipisci, firma vobis vestrisque successoribus et illibata permaneant; in quibus hæc propriis duximus exprimenda vocabulis: Curiam videlicet in Mendich, cum appendiciis suis, prædium in Minche-lue cum capella et suis attinentiis; prohibemus autem ut ecclesia vestra nullum præter Treverensem archiepiscopum, qui pro tempore fuerit, habeat advocatum. Quidquid etiam sui juris præfatus archiepiscopus in prædiis Valendræ et Adenrodæ ecclesiæ vestræ concessit, nihilominus confirmamus. Obceunte vero te nunc ejusdem loci abbate vel tuorum quolibet successorum, nullus ibi qualibet subreptionis astutia seu violentia præponatur, nisi quem fratres communi religiosorum virorum ejusdem ordinis consilio aut pars consilii sanioris secundum Dei timorem et beati Augustini Regulam providerint eligendum. Nulli quoque fratrum post factam ibidem professionem absque abbatis totiusque congregationis consensu ex eodem claustro discedere liceat, discedentem vero absque communi litterarum cautione nullus audeat retinere. De laboribus vestris quos propriis manibus aut sumptibus colitis, sive de nutrimentis vestrorum animalium nullus a vobis decimas exhibere præsumat. Decernimus ergo, etc.

Datum apud Trevirim per manum Guidonis sanctæ Romanæ Ecclesiæ diaconi cardinalis et cancellarii, Id. Februarii, indictione xi, Incarnationis Dominicæ anno 1147, pontificatus vero domni Eugenii papæ III anno III.

CCLIII

Ad presbyteros, clericos, laicos per Archæ et Zulphechæ parochias constitutos.

(Anno 1148, Febr. 13.)

[GUNTHER, *Cod. diplom. Rheno Mosell.*, I, p. 339.]

EUGENIUS, episcopus, servus servorum Dei, dilectis filiis presbyteris et aliis tam clericis quam laicis per Archæ et Zulphechæ parochias constitutis salutem et apostolicam benedictionem.

Controversiam quæ inter dilectum filium nostrum G. Bunnensem et Fred. S. Georgii præpositos super visitatione decaniæ agitabatur, auditis et diligenter inquisitis utriusque partis rationibus et munimentis sufficienter inspectis, communicato fratrum nostrorum consilio judiciali sententia terminavimus. Quia igitur ex injuncto nobis officio suam unicuique justitiam conservare debemus, per præsentia vobis scripta mandamus et mandando præcipimus quatenus præfatum G. honeste suscipiatis et tanquam archidiacono vestro sibi obedientiam et reverentiam deferatis. Nos siquidem juxta generalem Ecclesiæ consuetudinem visitandi et circum-eundi parochias vestras jure archidiaconatus sibi

competentes liberam ei concessimus facultatem.

Datum apud Trevirim Id. Februarii.

CCLIV.

Ad Corbeienses monachos. — Hortatur ut Wilbaldo abbati humilem reverentiam exhibeant.

(Anno 1148.)

[MARTEN., *Ampl. Collect.*, II, 229.]

EUGENIUS episcopus, servus servorum Dei, dilectis Corbeiensibus monachis, salutem et apostolicam benedictionem.

Memores sumus quod per alia vobis scripta mandavimus, ut dilecto filio nostro Wibaldo tanquam abbati humilitate debita pareretis. Quem utique nupèr ad nos venientem paterna benignitate recepimus, et in his, quæ ad reparandam in monasterio vestro religionem pertinent, atque servandam diligenti eum studio commonuimus. Ipsum itaque ad vos cum gratia sedis apostolicæ et litterarum nostrarum prosecutionibus remittentes, universitati vestræ mandamus, monemus et exhortamur in Domino, quatenus eum tanquam boni et humiles filii diligatis et honoretis, atque ut pastori vestro condignam ei reverentiam impendatis, sibique ad recuperandas et retinendas possessiones et bona Corbeiensis monasterii viriliter et fideliter assistatis. Nos siquidem eundem abbatem paterno affectu diligimus, et in quibus secundum Deum possumus, volumus exaudire.

CCLV.

Ad Henricum episcopum Leodiensem. — Ut compescat raptos bonorum Stabulensis monasterii.

(Anno 1148.)

[*Ibid.*]

EUGENIUS episcopus, servus servorum Dei, venerabili fratri HENRICO Leodiensi episcopo, salutem et apostolicam benedictionem.

Ecclesiasticorum bonorum pervasores quanta sint animadversione plectendi tuam prudentiam non credimus ignorare. Stabulensis autem Ecclesiæ fratrum ad nos querela pervenit, quod Eustachius parochianus tuus eorum bona in prædio Turnines violenter abstulerit, et ab eorum infestatione nullatenus conquiescit. Macharius quoque de Suingeis et quidam alii incendiarii et raptos coadjutores ipsius eandem ecclesiam prædis et aliis modis vexare non pertimescunt. Quia vero præcipiti audaciæ raptorum spirituali gladio est fortius resistendum, præsentium tibi auctoritate mandamus, quatenus tam præfatum Eustachium, quam alios raptos ablata reddere, et de cætero ab eorum infestatione desistere stricte coerceas. Quod si contemptores extiterint, infra quadraginta dies, postquam præsentia scripta susceperis, frustratoria dilatione remota, canonicam de ipsis justitiam facias.

CCLVI.

Ad abbatem et fratres Sancti Benedicti super Padum. — Mandat ut obedientiam et reverentiam exhibeant abbati Cluniacensi, nec eligere possint

sibi abbatem sine ipsius auctoritate, præcepto, A consilio et assensu.

(Anno 1148, Febr. 15.)

[Bullar. Cluniac., 61.]

EUGENIUS episcopus, servus servorum Dei, dilectis filiis W. abbati Sancti Benedicti, ejusque fratribus, salutem et apostolicam benedictionem.

Dilecti filii nostri Petri abbatis Cluniacensis et fratrum suorum sæpius suscepta querimonia, quod ea quæ in monasterio Sancti Benedicti per prædecessores nostros, tam in electione abbatis quam in aliis, eis concessa et in scriptis eo um firmata sunt, ipsis subtraxeritis, et contra tenorem privilegiorum sedis apostolicæ abbatem elegeritis, utramque partem ante nostram præsentiam evocavimus, rationes vero et allegationes hinc inde diligenter audivimus, et scripta studiose consideravimus; et cum fratribus nostris super ea diu consulimus: ex quibus cognovimus quod Beati Benedicti monasterio Cluniacensis Ecclesiæ sollicitudo, divina favente clementia, et in temporalibus et in spiritualibus magnum contulit incrementum. Ideoque eidem Cluniacensi Ecclesiæ privilegia illibata servare volentes, præcipimus ut tu, Willelme abbas, usque ad primum festum beatorum apostolorum Petri et Pauli, cum honestis et discretis personis de fratribus tuis, sicut a prædecessoribus nostris felicis memoriæ Innocentio et Lucio præceptum est, Cluniacense monasterium visites, atque dilecto filio nostro Petro abbati honorem et reverentiam humiliter exhibeas. Quod si infirmitate gravatus per te id adimplere non poteris, per meliores personas ipsius monasterii id ipsum adimpleas. Defuncto vero ejusdem loci abbate, fratres Sancti Benedicti Cluniacensem abbatem adeant, et abbatis sui obitum ei annuntient, atque de abbate de sua, si idoneus repertus fuerit, vel de Cluniacensi congregatione sibi eligendo auctoritatem, præceptum, consilium, et assensum ipsius abbatis debita humilitate sibi expostulent; quo facto abbatem sibi regulariter eligant: electus autem Cluniacensi abbati repræsentatur, et obedientiam ei promittat. Cum autem Cluniacensis abbas per se, vel per vicarium suum ad præfatum Beati Benedicti monasterium venire voluerit, reverenter a vobis suscipiatur atque tractetur; et ad observantiam religionis studiose intendat, et quæ apud eos corrigenda invenerit, libere et regulariter corrigat.

Datum apud Sarranium xv Kal. Martii.

CCLVII.

Monasterii S. Disibodi protectionem suscipit bonaque ac privilegia confirmat.

(Anno 1148, Febr. 18. — Metis.)

[JOANN., Tab. spic. 127.]

CCLVIII.

Privilegium pro monasterio Bonifagetensis

(Anno 1148, Febr. 22.)

[HUGO, Annal. Præm. I, Pr., p. 309.]

EUGENIUS episcopus, servus servorum Dei, dile-

ctis filiis GUNTHERO abbati de Bonfall ejusque fratribus, tam præsentibus quam futuris, In perpetuum.

Religiosis desideriis dignum est facilem præbere consensum, ut fidelis devotio celerem sortiatur effectum. Eapropter, dilecti in Domino filii, vestris justis postulationibus clementer annuimus, et præfatum locum in quo divino mancipati estis obsequio, sub B. Petri et nostra protectione suscipimus, et præsentis scripti privilegio communitus; statuentes ut quascunque possessiones, quæcunque bona idem locus in præsentiarum juste et canonice possidet, aut in futurum concessione pontificum, largitione regum vel principum, oblatione fidelium, seu aliis justis modis, Deo propitio, poterit adipisci, firma vobis vestrisque successoribus, et illibata permaneant. In quibus hæc propriis duximus exprimenda vocabulis: quidquid juris habetis in Bonfall, in agris videlicet et pratis, silvis et aquis, cum molendinis; terram de Bainvilli, sicut Hugo tenuit. Præterea laborum vestrorum quos propriis manibus aut sumptibus colitis, seu de nutrimentis vestrorum animalium, nullus a vobis decimas exigere præsumat.

Decernimus ergo ut nulli omnino hominum liceat præfatum locum temere perturbare aut ejus possessiones auferre, aut ablatas retinere, minuire, aut aliquibus vexationibus fatigare, sed omnia integra conserventur eorum, pro quorum gubernatione et sustentatione concessa sunt, usibus omnimodis profutura, salva sedis apostolicæ auctoritate et diocæsani episcopi canonica justitia. Si qua igitur in futurum ecclesiastica sæcularive persona hæc nostræ constitutionis paginam sciens, contra eam temere venire tentaverit, secundo tertiove commonita nisi satisfactione congrua emendaverit, potestatis honorisque sui dignitate careat, reamque se digno iudicio existere de perpetrata iniquitate cognoscat, et a sacratissimo corpore ac sanguine Dei et Domini Redemptoris nostri Jesu Christi aliena fiat, atque in extremo examine districtæ ultioni subjaceat. Cunctis autem eidem loco sua jura servantibus, sit pax Domini nostri Jesu Christi, quatenus et hic fructum bonæ actionis percipiant, et apud districtum iudicem præmia æternæ pacis inveniant. Amen.

Ego Eugenius Catholicæ Ecclesiæ episcopus

Ego Oddo diac. card. S. Georgii ad Velum.

Ego Octavianus diac. card. S. Nicolai in Carcere.

Ego Humbaldus presbyt. card. tit. SS. Joannis et Pauli.

Ego Guido presbyt. cardinalis tit. S. Laurentii et Sancti Damasi.

Ego Hugo presbyter card. tit. in Lucina.

Ego Jordannus presbyt. card. tit. S. Susannæ.

Datum Viriduni per manum Guidonis sanctæ Romanæ Ecclesiæ diaconi cardinalis et cancellarii, viii Kal. Martii, Incarnationis Dominicæ anno 1147, pontificatus vero domni Eugenii III papæ anno iv.